

Conceptual Model of Factors Affecting the Quality of Teacher Education at the Teacher Training University: A Qualitative Study Using Fuzzy Delphi Technique

Zahra Yarahmadi¹, Mehri Daraei^{2*}, Hossein Mehrdad²

1. PhD Student, Department of Educational Administration, Khorramabad Branch, Islamic Azad University, Khorramabad, Iran

2. Assistant Professor, Department of Educational Administration, Khorramabad Branch, Islamic Azad University, Khorramabad, Iran

ABSTRACT

Received: 10 Dec 2024

Accepted: 15 Feb 2025

Available Online: 17 Aug 2025

Keywords

model, education quality,
individual and social factors,
fuzzy Delphi, Teacher Training
University

The present study aimed to design a model of factors affecting the quality of education for student-teachers at the Teacher Training University using the fuzzy Delphi technique. This research is applied in purpose and survey-based in nature. The statistical population consisted of education experts who were identified based on criteria such as expertise and experience in the relevant field. Eighteen of these experts participated in the current study. After reviewing the literature and conducting semi-structured interviews along with relevant coding, the initial model was designed. Then, to screen the indicators, the fuzzy Delphi technique was applied. In this technique, values above 0.7 were confirmed by the experts. The designed model includes 15 components of individual and social factors. Seven components fall under individual factors (classroom management, professional competence, educational assessment, education and specialization, commitment and motivation, teaching spirit, and communication skills), while eight components are under social factors (adherence to principles, social values, education and training, parental support, work environment, social communications, organizational flexibility, and collaboration and solidarity). This study showed that the quality of education for student-teachers at the Teacher Training University is influenced by various factors. Based on the findings of this study, considering both individual and social dimensions can provide a foundation for enhancing the quality of education provided to student-teachers.

How to cite:

Yarahmadi, Z., Daraei, M., & Mehrdad, H. (2025). Conceptual Model of Factors Affecting the Quality of Teacher Education at the Teacher Training University: A Qualitative Study Using Fuzzy Delphi Technique. *Study and Innovation in Education and Development*, 5(2), 1-18.

* Corresponding Author:

Dr. Mehri Daraei

E-mail: mehry_daraei@yahoo.com

© 2025 the authors. Published by Institute for Knowledge, Development, and Research.

This is an open access article under the terms of the [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) License.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

The quality of teacher education has been a subject of increasing attention in recent years, as it plays a crucial role in shaping future generations of educators. Teacher education institutions, particularly those dedicated to preparing teachers for national education systems, must ensure that their programs meet high standards of quality to produce competent and motivated educators (1). The effectiveness of teacher education programs is influenced by numerous factors, including curriculum design, teaching methodologies, institutional support, and external socio-cultural conditions (2-4).

Research suggests that both individual and social factors contribute significantly to the quality of teacher education. Individual factors include a teacher's professional competencies, commitment to teaching, and communication skills, while social factors encompass broader influences such as institutional culture, parental support, and collaborative networks within the education system (5-8). Identifying and categorizing these factors can help teacher training universities refine their educational strategies and enhance the effectiveness of their programs (9).

The Fuzzy Delphi method has been increasingly employed in educational research to systematically gather expert opinions and reach a consensus on complex issues (10). By applying this technique, this study aims to develop a conceptual model that identifies and categorizes the factors influencing the quality of teacher education at the Teacher Training University. Given the critical role of teacher education in shaping future educators, this research contributes to a deeper understanding of the mechanisms that enhance educational quality and provides actionable recommendations for improving teacher training programs.

METHODS AND MATERIALS

This qualitative study utilized the Fuzzy Delphi method to develop a model of factors influencing the quality of teacher education at the Teacher Training University. The research employed a multi-stage process, beginning with a comprehensive review of the literature and followed by semi-structured interviews with education experts. The initial model was constructed based on thematic coding and expert input.

The study's participants comprised 18 education experts selected based on their expertise and experience in teacher education. The Fuzzy Delphi technique was used to refine the model by systematically gathering expert evaluations. Only factors that received

a consensus score above 0.7 were retained in the final model. The analysis focused on identifying both individual and social factors that impact the quality of teacher education.

The study categorized individual factors into seven key components: classroom management, professional competence, educational assessment, education and specialization, commitment and motivation, teaching spirit, and communication skills. Social factors were divided into eight components: adherence to principles, social values, education and training, parental support, work environment, social communications, organizational flexibility, and collaboration and solidarity.

FINDINGS

The findings revealed that the quality of teacher education at the Teacher Training University is shaped by a combination of individual and social factors. The individual factors identified in the study included classroom management skills, professional competence, and commitment to teaching. Specifically, experts emphasized that effective classroom management, characterized by strong teacher-student interactions and engaging teaching methods, plays a critical role in enhancing educational outcomes. Similarly, professional competence, which includes mastery of subject matter and teaching methodologies, was highlighted as a fundamental determinant of educational quality.

Educational assessment emerged as another key factor, with experts stressing the importance of standardized evaluation methods and continuous feedback mechanisms. The study also found that a teacher's level of education and specialization directly impacts their effectiveness in the classroom. Moreover, commitment and motivation were identified as essential attributes that influence teachers' dedication to their profession and their ability to inspire students.

Regarding social factors, the study found that adherence to educational principles and social values significantly contributes to the learning environment. Parental support was highlighted as a crucial external factor, as engagement from parents enhances student motivation and learning outcomes. The work environment, including institutional policies and support structures, was found to be a key determinant of teacher satisfaction and effectiveness.

Additionally, social communications, organizational flexibility, and collaboration were identified as factors that contribute to a dynamic and supportive educational setting. Experts emphasized that fostering strong professional networks and encouraging teamwork among educators can lead to improved teaching practices and student engagement.

DISCUSSION AND CONCLUSION

The study underscores the complexity of teacher education quality, which is shaped by an intricate interplay between individual and social factors. The findings indicate that neither individual competencies nor social support mechanisms alone are sufficient to ensure high-quality teacher education. Instead, a holistic approach that integrates both dimensions is necessary to create an environment where future educators can thrive.

From an individual perspective, strengthening teacher competencies through targeted professional development programs can enhance educational outcomes. Universities should focus on equipping student-teachers with classroom management skills, pedagogical knowledge, and assessment strategies that align with modern teaching methodologies. Additionally, fostering a culture of continuous learning and professional growth can enhance teachers' motivation and effectiveness.

On the social level, institutions must cultivate a supportive learning environment that includes robust mentorship programs, active parental involvement, and well-structured institutional policies. By promoting a culture of collaboration and adaptability, teacher training universities can ensure that their graduates are prepared to navigate the complexities of modern educational systems.

Ultimately, this study highlights the need for an integrated model of teacher education that acknowledges the multifaceted nature of teaching quality. By addressing both individual and social factors, policymakers and educational institutions can implement targeted interventions that enhance teacher preparation and, consequently, improve student learning experiences. The findings provide valuable insights for future research and policy development aimed at strengthening the foundations of teacher education in higher education institutions.

مدل مفهومی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان یک مطالعه کیفی با استفاده از تکنیک دلفی فازی

زهرا یاراحمدی^۱، مهری دارایی^{۲*}، حسین مهرداد^۲

۱. دانشجوی دکتری تخصصی، گروه مدیریت آموزشی، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم آباد، ایران

۲. استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم آباد، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان با استفاده از تکنیک دلفی فازی انجام شد. این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و از نظر ماهیت پیمایشی است. جامعه آماری شامل خبرگان حوزه آموزش بودند که با توجه به معیارهایی مانند تخصص و تجربه در زمینه مربوطه شناسایی شدند و ۱۸ نفر از آنان در پژوهش حاضر شرکت داشتند. پس از بررسی متون و انجام مصاحبه‌های نیمه ساختارمند و کدگذاری‌های مربوطه، مدل اولیه طراحی شد سپس جهت غربال گری شاخص‌ها از تکنیک دلفی فازی استفاده شد. در تکنیک دلفی فازی، مقادیر بالای ۰/۷ توسط خبرگان تایید شدند. مدل طراحی شده مشتمل بر ۱۵ مولفه عوامل فردی و اجتماعی می‌باشد. ۷ مولفه در بعد عوامل فردی (مدیریت کلاس، شایستگی حرفه‌ای، ارزشیابی آموزشی، تحصیلات و تخصص، تعهد و انگیزه، روحیه آموزشی و مهارت‌های ارتباطی) و ۸ مولفه در بعد عوامل اجتماعی (پایبندی به اصول، ارزش‌های اجتماعی، آموزش و پرورش، حمایت والدینی، محیط کاری، ارتباطات اجتماعی، انعطاف‌پذیری سازمانی و همکاری و همبستگی). این پژوهش نشان داد که کیفیت آموزش دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار دارد که با توجه به یافته‌های این مطالعه، مد نظر قرار دادن دو بعد فردی و اجتماعی می‌تواند زمینه را برای ارتقاء کیفیت آموزش ارائه شده به دانشجو-معلمان را فراهم آورد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۲۰

تاریخ اصلاحات: ۱۴۰۳/۱۱/۲۷

تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۵/۲۶

کلیدواژه‌ها

مدل، کیفیت آموزش، عوامل فردی و اجتماعی، دلفی فازی، دانشگاه فرهنگیان

شیوه ارجاع‌دهی:

یاراحمدی، زهرا، دارایی، مهری، و مهرداد، حسین. (۱۴۰۴). مدل مفهومی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان یک مطالعه کیفی با استفاده از تکنیک دلفی فازی. پژوهش و نوآوری در تربیت و توسعه، ۵(۲)، ۱-۱۸.

نویسنده مسئول:

دکتر مهری دارایی

پست الکترونیکی: mehry_daraei@yahoo.com

© ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.

کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها مفهومی چند وجهی است که فراتر از آموزش‌های آکادمیک صرف است و شامل رشد کلی دانشجویان، اثربخشی روش‌های تدریس، در دسترس بودن منابع و محیط سازمانی است که از یادگیری پشتیبانی می‌کند (1). در زمینه دانشگاه‌ها، به‌ویژه دانشگاه‌هایی که وظیفه آماده‌سازی افراد حرفه‌ای آینده را دارند، مانند مؤسسات تربیت معلم یا به شکل خاص دانشگاه فرهنگیان، کیفیت آموزش برای اطمینان از اینکه فارغ‌التحصیلان نه تنها آگاه هستند، بلکه می‌توانند مهارت‌های خود را به طور مؤثر در محیط‌های دنیای واقعی به کار ببرند، حیاتی است (2-4). کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها را می‌توان به عنوان درجه‌ای که خدمات آموزشی استانداردها و انتظارات تعیین شده را برآورده می‌کند یا از آن فراتر می‌رود و منجر به دستیابی موفق به اهداف آموزشی می‌شود، تعریف کرد (5-8). عوامل فردی و اجتماعی می‌تواند کیفیت آموزشی را تحت تأثیر قرار دهد. عوامل فردی همچون پیشینه، آمادگی، انگیزه و مشارکت دانشجویان می‌تواند به طور قابل توجهی بر کیفیت آموزش تأثیر بگذارد. دانشگاه‌ها باید این عوامل را هنگام طراحی برنامه‌ها و خدمات پشتیبانی برای پاسخگویی به نیازهای متنوع جمعیت دانشجویی خود در نظر بگیرند (9). همچنین محیط اقتصادی و سیاسی گسترده‌تری که یک دانشگاه در آن فعالیت می‌کند می‌تواند بر در دسترس بودن منابع، ثبات بودجه، و توانایی جذب و حفظ اساتید و دانشجویان برتر تأثیر بگذارد. سیاست‌های عمومی و مقررات دولتی نیز در شکل دادن به کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها نقش دارند (10).

بر اساس تحقیقات قبلی، عوامل فردی و اجتماعی متعددی در تعیین کیفیت آموزش در برنامه‌های تربیت معلم مؤثر شناسایی شده‌اند. برخی از این عوامل عبارتند از: ۱) عوامل فردی شامل توانایی‌های شناختی: قابلیت‌های فکری دانشجو معلم، از جمله تفکر انتقادی، حل مسئله و خلاقیت، به طور قابل توجهی بر توانایی آن‌ها برای درک مفاهیم پیچیده آموزشی و به‌کارگیری مؤثر آن‌ها تأثیر می‌گذارد (11). انگیزه و نگرش: انگیزه درونی دانشجو معلم، تعهد آن‌ها به حرفه معلمی، و نگرش آن‌ها نسبت به آموزش، یک نقش تعیین کننده در عملکرد آن‌ها در برنامه‌های تربیت معلم و کیفیت آموزش دارد (12). خودکارآمدی: باور دانشجو معلم به توانایی خود برای موفقیت به عنوان یک معلم بر پایداری و انعطاف پذیری آن‌ها در مواجهه با چالش‌ها تأثیر می‌گذارد که به نوبه خود بر کیفیت نتایج آموزشی آن‌ها اثرگذار است (13). ۲) عوامل اجتماعی شامل حمایت نهادی: کیفیت اساتید، در دسترس بودن منابع و فرهنگ نهادی کلی در دانشگاه نقش بسزایی در شکل‌دهی تجربیات آموزشی دانشجو معلمان دارد (14). تأثیر همتایان: تعامل با همتایان، از جمله یادگیری مشارکتی و بازخورد همتایان، به توسعه شایستگی‌های تدریس و هویت حرفه‌ای کمک می‌کند (15). زمینه اجتماعی-فرهنگی: هنجارها، ارزش‌ها و انتظارات فرهنگی در یک منطقه، از جمله نگرش جامعه نسبت به آموزش و پرورش و حرفه معلمی، بر محیط اجتماعی که دانشجو معلمان در آن تربیت می‌شوند، تأثیر می‌گذارد (16).

این عوامل مجزا نیستند. بلکه، آن‌ها به روش‌های پیچیده‌ای برای شکل دادن به کیفیت کلی آموزشی که دانشجو معلمان دریافت می‌کنند، تعامل دارند. به عنوان مثال، اگر حمایت سازمانی وجود نداشته باشد، یا اگر زمینه اجتماعی-فرهنگی ارزش حرفه معلمی را بی ارزش کند، ممکن است یک دانشجو-معلم با انگیزه بالا همچنان با مشکل مواجه شود. برعکس، حمایت قوی هم‌تایان و فرهنگ نهادی مثبت می‌تواند به کاهش برخی از ضعف‌های فردی کمک کند. کیفیت آموزشی ارائه شده به مربیان آینده یک عامل تعیین کننده اساسی برای اثربخشی کلی سیستم‌های آموزشی است. دانشگاه فرهنگیان به عنوان اولین نهاد مسئول تربیت معلم در ایران، نقشی محوری در شکل دادن به آینده آموزش و پرورش کشور ایفا می‌کند. با این حال، کیفیت آموزش در دانشگاه فرهنگیان، به ویژه در زمینه توانایی آن در آماده سازی معلمان شایسته و کارآمد، به طور کامل بررسی نشده است (17). هدف این پژوهش طراحی و برآزش مدلی است که عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان استان خوزستان را شناسایی و بررسی کند. انگیزه این تحقیق ناشی از نگرانی فزاینده در مورد اثربخشی برنامه‌های تربیت معلم در دانشگاه فرهنگیان است. علیرغم دستور دانشگاه برای تولید معلمان شایسته و حرفه ای، شواهد و مشاهدات اولیه حاکی از تنوع در کیفیت آموزش است که دانشجو معلمان دریافت می‌کنند. این تنوع ممکن است منجر به ناهماهنگی در صلاحیت‌های فارغ‌التحصیلان شود و در نهایت بر کیفیت آموزشی که نسل‌های آینده دانش‌آموزان در مدارس سراسر ایران دریافت خواهند کرد، تأثیر گذار خواهد بود. انتخاب موضوع پژوهشی بر اساس نیاز به ایجاد درک جامع از عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان است. با توجه به نقش حیاتی دانشگاه در شکل دادن به آینده آموزش در ایران، اطمینان از موثر بودن برنامه‌های آن در آماده سازی دانشجو معلمان برای خواسته‌های این حرفه ضروری است. هدف این پژوهش با تمرکز بر عوامل فردی و اجتماعی، ارائه دیدگاهی جامع از چالش‌ها و فرصت‌های موجود در الگوی تربیت معلم فعلی در دانشگاه فرهنگیان است. این مطالعه به ویژه با توجه به شناخت روزافزون اهمیت آموزش معلمان با کیفیت بالا در دستیابی به اهداف آموزشی گسترده‌تر، بسیار به موقع و ضروری است. همانطور که سیستم‌های آموزشی در سرتاسر جهان برای بهبود نتایج تلاش می‌کنند، نقش معلمان به خوبی آماده شده حیاتی‌تر می‌شود. در این زمینه، یافته‌های این تحقیق نه تنها به درک آکادمیک کیفیت آموزش معلمان کمک می‌کند، بلکه پیامدهای عملی برای سیاست‌گذاری و عملکرد در دانشگاه فرهنگیان و احتمالاً سایر مؤسسات تربیت معلم در ایران و فراتر از آن خواهد داشت. در نتیجه، این پژوهش به دنبال رفع شکاف قابل توجه در ادبیات با شناسایی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلم دانشگاه فرهنگیان است. بینش‌های به دست آمده از این مطالعه در اطلاع‌رسانی راهبردها برای افزایش اثربخشی برنامه‌های تربیت معلم و در نهایت به بهبود کیفیت آموزشی در ایران کمک خواهد کرد. لذا، هدف اصلی این پژوهش طراحی مدل عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان بود.

تحقیق حاضر از نظر هدف و جهت‌گیری در زمره تحقیقات کاربردی قرار می‌گیرد. این تحقیق از نظر روش‌شناسی جز مطالعات اکتشافی به شیوه کیفی هست و از نظر ماهیت جز تحقیقات توصیفی-پیمایشی است که با استفاده از فن دلفی فازی به انجام رسید. جامعه آماری این تحقیق در جهت شناسایی شاخص‌ها از ترکیب دو گروه از خبرگان دانشگاهی و حوزه آموزش تشکیل شده است که دارای شرایط مشخصی باشند.

گروه اول: اساتید دانشگاه که سوابق پژوهشی در زمینه مرتبط با موضوع تحقیق اعم از نگارش مقاله، کتاب، راهنمایی و مشاوره رساله و پایان‌نامه، برگزاری سمینار و کنفرانس باشند. روش نمونه‌گیری این افراد، روش نمونه‌گیری هدفمند و گلوله برفی هست.

گروه دوم: کارشناسان و مدیران خبره در زمینه آموزش و مدیریت آموزش که دارای سابقه حضور در سازمان‌های آموزشی خصوصی و دولتی هستند، دارای حداقل ۵ سال سابقه مفید کاری و تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر باشند. نمونه‌گیری از این گروه نیز به روش هدفمند هست. لازم به توضیح است که مصاحبه‌های نیمه ساختارمند تا رسیدن به حد اشباع تئوریک ادامه یافت. بر این اساس، تعداد خبرگان حاضر در پژوهش به ۱۸ نفر رسید.

مهم‌ترین روش‌های گردآوری داده‌ها در این تحقیق به شرح زیر است:

الف) مطالعات کتابخانه‌ای: بررسی‌های کتابخانه‌ای، به منظور جمع‌آوری جامع اسناد علمی و تحقیقی، کتبی، یا غیر کتبی که محقق در رابطه با تحقیق خاصی باید از آن‌ها الهام بگیرد، انجام شد.

ب) تحقیقات میدانی: ابزار مورد استفاده برای جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش، بررسی ادبیات و پیشینه و مصاحبه می‌باشد. در این قسمت، مصاحبه نیمه ساختاریافته بمنظور استخراج مولفه‌های کلیدی موثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلم استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه دلفی در سه مرحله مورد استفاده قرار گرفته است. جهت تحلیل داده‌های کیفی از روش دلفی فازی استفاده شد.

یافته‌ها

در وهله اول و بمنظور پاسخگویی به این سوال که مؤلفه‌های مرتبط با عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو-معلمان دانشگاه فرهنگیان کدامند از روش دلفی فازی استفاده شد. بدین منظور سوالات مصاحبه طراحی و در اختیار نمونه آماری قرار گرفت. مؤلفه و زیر مؤلفه‌ها پس از انجام مصاحبه‌ها استخراج شدند. نتایج مرحله اول در جدول زیر (جدول ۱) ارائه شده است.

جدول ۱. نتایج مرحله اول مصاحبه (مولفه و زیر مولفه‌ها)

مولفه	زیر مولفه
عوامل فردی	مدیریت کلاس
	وجود ارتباط خوب بین استاد و دانشجو - معلمان و انجام تدریس مفرح آشنایی با تک تک دانشجو-معلمان و در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی توجه به مدیریت زمان تدریس
عوامل اجتماعی	شایستگی حرفه‌ای
	درگیر کردن دانشجو - معلمان در طول تدریس از طریق تحریک اندیشه‌ها لزوم توجه به مباحث پژوهشی متناسب با آموزش‌های ارائه شده انعطاف‌پذیری در تدریس و تغییر روش تدریس متناسب با محتوا
عوامل اجتماعی	ارزشیابی آموزشی
	قرار دادن معیار درک و فهم خوب دانشجو معلمان در ارزیابی بازدهی یادگیری استفاده از روش‌ها و آزمون‌های استاندارد برای ارزیابی عملکرد دانشجو - معلمان
عوامل اجتماعی	تحصیلات و تخصص
	تجربه و سابقه کار تدریس تخصص و دانش فنی معلمان سطح تحصیلات معلمان
عوامل اجتماعی	تعهد و انگیزه
	تعهد به شغل و مسئولیت‌پذیری علاقه و انگیزه به تدریس
عوامل اجتماعی	روحیه آموزشی
	انعطاف‌پذیری و تطبیق‌پذیری صبر و توجه به نیازهای دانشجویان
عوامل اجتماعی	مهارت‌های ارتباطی
	احترام به دانشجویان و ایجاد محیط امن و پذیرایی برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان همکاری مؤثر با والدین
عوامل اجتماعی	پایبندی به اصول آموزشی
	ارتباط مؤثر با همکاران و مدیران تلاش برای بهبود کیفیت فضای کلاس تلاش برای مفرح بودن فضای کلاس
عوامل اجتماعی	ارزش‌های اجتماعی
	الزام احترام همه به یکدیگر احترام گذاشتن به مقررات دانشگاه
عوامل اجتماعی	آموزش و پرورش
	تسهیل شرایط استخدامی برای دانشجو-معلمان حضور و نظارت معلم راهنما در مراحل برنامه‌ریزی و اجرای کارورزی وجود و لزوم طرح درس و برنامه‌ریزی جهت تدریس
عوامل اجتماعی	حمایت والدینی
	انتخاب مدارس کیفی و اثربخش برای دوره‌های کارورزی فراهم کردن امکانات اولیه در فضای دانشگاه استفاده از تجارب کشورهای موفق در آموزش
عوامل اجتماعی	محیط کاری
	ارتباط مثبت و مؤثر معلمان با والدین دانشجویان حمایت والدین از فعالیت‌های آموزشی معلمان همکاری والدین در توسعه محتوا و برنامه‌های آموزشی
عوامل اجتماعی	ارتباطات اجتماعی
	فرهنگ سازمانی و محیط کاری مؤثر حمایت و پشتیبانی مدیران و سایر همکاران روابط مثبت و مؤثر با همکاران
عوامل اجتماعی	انعطاف‌پذیری سازمانی
	ارتباطات مؤثر با دانشجویان و برقراری تعاملات مثبت همکاری و تعامل با مراکز محلی و جوامع محلی توانایی سازمان در تطبیق با تغییرات و نوآوری‌ها
عوامل اجتماعی	همکاری و همبستگی
	تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری و انجام تغییرات موردنیاز همکاری مؤثر بین معلمان و تیم‌های آموزشی ایجاد ارتباطات مثبت و مفید با دیگر ارگان‌ها و مراکز آموزشی
عوامل اجتماعی	تقویت همبستگی و انسجام در جامعه آموزشی و پرورشی
	تقویت همبستگی و انسجام در جامعه آموزشی و پرورشی

در مرحله دوم دلفی مؤلفه و زیر مؤلفه‌ها برای بررسی مجدد در اختیار خبرگان قرار گرفتند. نتایج حاصل در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. مؤلفه‌ها و زیرمؤلفه‌ها حاصل از مرحله دوم دلفی

مؤلفه	زیر مؤلفه
عوامل فردی	مدیریت کلاس
	وجود ارتباط خوب بین استاد و دانشجو - معلمان و انجام تدریس مفرح
	آشنایی با تک‌تک دانشجو - معلمان و در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی
	توجه به مدیریت زمان تدریس
	داشتن رویکرد نتیجه‌گرایی در تدریس به دانشجو - معلمان
	ایجاد چالش برای دانشجویان و تعامل با آن‌ها
شایستگی حرفه‌ای	درگیر کردن دانشجو - معلمان در طول تدریس از طریق تحریک اندیشه‌ها
	لزوم توجه به مباحث پژوهشی متناسب با آموزش‌های ارائه‌شده
	انعطاف‌پذیری در تدریس و تغییر روش تدریس متناسب با محتوا
	توجه به ریشه‌یابی برخی رفتارهای ناموثر دانشجو - معلمان
	استفاده از روش‌های استاندارد تدریس به دانشجو - معلمان
	تدریس هدف و راهبرد در تدریس محتوا
	نهادینه نمودن مسئولیت‌پذیری در دانشجو - معلمان
ارزشیابی آموزشی	قرار دادن معیار درک و فهم خوب دانشجو معلمان در ارزیابی بازدهی یادگیری
	استفاده از روش‌ها و آزمون‌های استاندارد برای ارزیابی عملکرد دانشجو - معلمان
تحصیلات و تخصص	تجربه و سابقه کار تدریس
	تخصص و دانش فنی معلمان
	سطح تحصیلات معلمان
تعهد و انگیزه	تعهد به شغل و مسئولیت‌پذیری
	علاقه و انگیزه به تدریس
	تعهد به بهبود مداوم و رشد حرفه‌ای
روحیه آموزشی	انعطاف‌پذیری و تطبیق‌پذیری
	صبر و توجه به نیازهای دانشجویان
	احترام به دانش‌آموزان و ایجاد محیط امن و پذیرایی
مهارت‌های ارتباطی	برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان
	همکاری مؤثر با والدین
	ارتباط مؤثر با همکاران و مدیران
عوامل اجتماعی	پایبندی به اصول آموزشی
	تلاش برای بهبود کیفیت فضای کلاس
	تلاش برای مفرح بودن فضای کلاس
	الزام احترام همه به یکدیگر
	احترام گذاشتن به مقررات دانشگاه
	تسهیل شرایط استخدامی برای دانشجو - معلمان
آموزش و پرورش	حضور و نظارت معلم راهنما در مراحل برنامه‌ریزی و اجرای کارورزی
	وجود و لزوم طرح درس و برنامه‌ریزی جهت تدریس
	به اشتراک‌گذاری اطلاعات علمی بین اساتید و دانشجو معلمان
	انتخاب مدارس کیفی و اثربخش برای دوره‌های کارورزی
	فراهم کردن امکانات اولیه در فضای دانشگاه
	استفاده از تجارب کشورهای موفق در آموزش
	رعایت نسبت استاد به دانشجو در کلاس‌ها
	استفاده از تجهیزات فناوری اطلاعات در کلاس‌ها و تدریس دروس
حمایت والدینی	ارتباط مثبت و مؤثر اساتید با والدین دانشجویان

محیط کاری	حمایت والدین از فعالیت‌های آموزشی معلمان همکاری والدین در توسعه محتوا و برنامه‌های آموزشی فرهنگ‌سازمانی و محیط کاری مؤثر امکانات و تسهیلات مناسب در محیط کار حمایت و پشتیبانی مدیران و سایر همکاران
ارتباطات اجتماعی	روابط مثبت و مؤثر با همکاران ارتباطات مؤثر با دانشجویان و برقراری تعاملات مثبت
انعطاف‌پذیری سازمانی	همکاری و تعامل با مراکز محلی و جوامع محلی توانایی سازمان در تطبیق با تغییرات و نوآوری‌ها ایجاد فرهنگی از بازخورد مثبت و ارتقاء کیفیت تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری و انجام تغییرات موردنیاز
همکاری و همبستگی	همکاری مؤثر بین معلمان و تیم‌های آموزشی ایجاد ارتباطات مثبت و مفید با دیگر ارگان‌ها و مراکز آموزشی تقویت همبستگی و انسجام در جامعه آموزشی و پرورشی

با توجه به جدول ۲ مؤلفه‌ها و زیر مؤلفه‌ها در مرحله دوم دلفی استخراج شدند. در مرحله نهایی پس از دستیابی به اجماع، مؤلفه‌ها و زیر مؤلفه‌ها با طیف پنج گزینه‌ای (۱ تا ۵) در اختیار خبرگان قرار گرفت. بدین‌صورت که گزینه ۱ خیلی کم، گزینه ۲ کم، گزینه ۳ متوسط، گزینه ۴ زیاد و گزینه ۵ خیلی زیاد برای تبدیل عبارات زبانی به اعداد فازی در نظر گرفته شده است. گویه‌های که میانگین نمرات غیر فازی آن‌ها بالاتر از ۰.۷ باشد پذیرفته شدند.

جدول ۳. نتایج دلفی فازی

مؤلفه	زیر مؤلفه	میانگین فازی	نظرات فازی	میانگین فازی
عوامل فردی	مدیریت کلاس	وجود ارتباط خوب بین استاد و دانشجو - معلمان و انجام تدریس مفرح آشنایی با تک‌تک دانشجو - معلمان و در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی توجه به مدیریت زمان تدریس	(۰.۷۵، ۱، ۱)	۰.۹۱۶
		داشتن رویکرد نتیجه‌گرایی در تدریس به دانشجو-معلمان	(۰.۹۰، ۰.۶۵، ۱)	۰.۸۵
		ایجاد چالش برای دانشجویان و تعامل با آن‌ها	(۰.۷۲، ۰.۹۷، ۰.۹۸)	۰.۸۹
		درگیر کردن دانشجو - معلمان در طول تدریس از طریق تحریک اندیشه‌ها	(۰.۶۲، ۰.۸۷، ۰.۹۸)	۰.۸۳۳
شایستگی حرفه‌ای		لزوم توجه به مباحث پژوهشی متناسب با آموزش‌های ارائه‌شده	(۰.۸۳، ۰.۵۸، ۰.۹۴)	۰.۷۸۳
		انعطاف‌پذیری در تدریس و تغییر روش تدریس متناسب با محتوا	(۰.۸۹، ۰.۹۱، ۱)	۰.۷۸
		توجه به ریشه‌یابی برخی رفتارهای ناموثر دانشجو - معلمان	(۰.۵۳، ۰.۹۱، ۰.۷۸)	۰.۸۱۲
		استفاده آ‌ روش‌های استاندارد تدریس به دانشجو-معلمان	(۰.۸۲، ۰.۷۵، ۰.۹۸)	۰.۸۱
		تدریس هدف و راهبرد در تدریس محتوا	(۰.۵، ۰.۷۱، ۰.۹۸)	۰.۷۶
		نهادینه نمودن مسئولیت‌پذیری در دانشجو - معلمان	(۰.۸۹، ۰.۹۱، ۱)	۰.۷۸
ارزشیابی آموزشی		قرار دادن معیار درک و فهم خوب دانشجو معلمان در ارزیابی بازدهی یادگیری	(۰.۵۹، ۰.۵۷، ۰.۹۱)	۰.۸۲۵
		استفاده از روش‌ها و آزمون‌های استاندارد برای ارزیابی عملکرد دانشجو - معلمان	(۰.۸۶، ۰.۸۵، ۰.۸۸)	۰.۸۳۱
		تجربه و سابقه کار تدریس	(۰.۵۱، ۰.۸۷، ۰.۷۶)	۰.۷۸۴
تحصیلات و تخصص		تخصص و دانش فنی معلمان	(۰.۵، ۰.۷۶، ۰.۸۸)	۰.۷۶
		سطح تحصیلات معلمان	(۰.۵، ۰.۷۱، ۰.۹۸)	۰.۷۶
			(۰.۵، ۰.۷۱، ۰.۹۸)	۰.۷۶
			(۰.۶۱، ۰.۷۸، ۰.۹۴)	۰.۸۴۴

تعهد و انگیزه	تعهد به شغل و مسئولیت پذیری	(۰.۸۳، ۰.۵۸، ۰.۹۴)	۰.۷۸۳
	علاقه و انگیزه به تدریس	(۰.۶۶، ۰.۸۱، ۰.۹۴)	۰.۸۹۶
	تعهد به بهبود مداوم و رشد حرفه‌ای	(۰.۶۱، ۰.۷۸، ۰.۹۴)	۰.۸۴۴
روحیه آموزشی	انعطاف پذیری و تطبیق پذیری	(۰.۸۳، ۰.۵۲، ۰.۹۲)	۰.۷۸۳
	صبر و توجه به نیازهای دانشجویان	(۰.۵، ۰.۷۱، ۰.۹۸)	۰.۷۶
	احترام به دانش آموزان و ایجاد محیط امن و پذیرایی	(۰.۶۵، ۰.۸۱، ۰.۹۲)	۰.۸۹۶
مهارت‌های ارتباطی	برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان	(۰.۶۱، ۰.۷۸، ۰.۹۴)	۰.۸۴۴
	همکاری مؤثر با والدین	(۰.۶۲، ۰.۸۷، ۰.۹۸)	۰.۸۲۳
	ارتباط مؤثر با همکاران و مدیران	(۰.۵، ۰.۷۱، ۰.۹۸)	۰.۷۶
عوامل اجتماعی	تلاش برای بهبود کیفیت فضای کلاس	(۰.۸۵، ۰.۹۰، ۱)	۰.۷۷
	تلاش برای مفرح بودن فضای کلاس	(۰.۶۶، ۰.۸۱، ۰.۹۴)	۰.۸۹۶
	الزام احترام همه به یکدیگر	(۰.۸۶، ۰.۷۸، ۰.۸۵)	۰.۸۴۵
	احترام گذاشتن به مقررات دانشگاه	(۰.۶۲، ۰.۷۷، ۰.۹۱)	۰.۸۱۶
آموزش و پرورش	تسهیل شرایط استخدامی برای دانشجو-معلمان	(۰.۶۵، ۰.۸۸، ۰.۹۲)	۰.۸۵
	حضور و نظارت معلم راهنما در مراحل برنامه‌ریزی و اجرای کارورزی	(۰.۶۱، ۰.۷۸، ۰.۹۴)	۰.۸۴۴
	وجود و لزوم طرح درس و برنامه‌ریزی جهت تدریس	(۰.۶۲، ۰.۸۷، ۰.۹۸)	۰.۸۲۳
	به اشتراک گذاری اطلاعات علمی بین اساتید و دانشجو معلمان	(۰.۷۲، ۰.۹۷، ۰.۹۸)	۰.۸۹
	انتخاب مدارس کیفی و اثربخش برای دوره‌های کارورزی	(۰.۵، ۰.۷۵، ۰.۹۱)	۰.۷۲
	فراهم کردن امکانات اولیه در فضای دانشگاه	(۰.۶۵، ۰.۹۱، ۱)	۰.۸۹
	استفاده از تجارب کشورهای موفق در آموزش	(۰.۵۹، ۰.۸۵، ۰.۹۴)	۰.۸۵۳
	رعایت نسبت استاد به دانشجو در کلاس‌ها	(۰.۸۶، ۰.۷۱، ۰.۹۳)	۰.۸۳۳
	استفاده از تجهیزات فناوری اطلاعات در کلاس‌ها و تدریس دروس	(۰.۶۲، ۰.۸۷، ۰.۹۸)	۰.۸۲۳
حمایت والدینی	ارتباط مثبت و مؤثر اساتید با والدین دانشجویان	(۰.۸۲، ۰.۷۷، ۰.۸۵)	۰.۸۴۰
	حمایت والدین از فعالیت‌های آموزشی معلمان	(۰.۶۲، ۰.۷۷، ۰.۹۱)	۰.۸۱۱
	همکاری والدین در توسعه محتوا و برنامه‌های آموزشی	(۰.۶۵، ۰.۸۶، ۰.۹۲)	۰.۸۰
محیط کاری	فرهنگ‌سازمانی و محیط کاری مؤثر	(۰.۶۸، ۰.۷۸، ۰.۹۴)	۰.۸۳۹
	امکانات و تسهیلات مناسب در محیط کار	(۰.۸۸، ۰.۷۸، ۰.۸۵)	۰.۸۳۹
	حمایت و پشتیبانی مدیران و سایر همکاران	(۰.۶۳، ۰.۷۸، ۰.۹۱)	۰.۸۱۱
ارتباطات اجتماعی	روابط مثبت و مؤثر با همکاران	(۰.۶۵، ۰.۸۸، ۰.۹۲)	۰.۸۵
	ارتباطات مؤثر با دانشجویان و برقراری تعاملات مثبت	(۰.۶۱، ۰.۷۸، ۰.۹۴)	۰.۸۴۴
	همکاری و تعامل با مراکز محلی و جوامع محلی	(۰.۸۶، ۰.۷۸، ۰.۷۵)	۰.۸۴۵
انعطاف پذیری سازمانی	توانایی سازمان در تطبیق با تغییرات و نوآوری‌ها	(۰.۶۲، ۰.۷۳، ۰.۹۱)	۰.۸۱۶
	ایجاد فرهنگی از بازخورد مثبت و ارتقاء کیفیت	(۰.۲۵، ۰.۸۸، ۰.۹۲)	۰.۸۰
	تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری و انجام تغییرات مورد نیاز	(۰.۶۱، ۰.۷۲، ۰.۹۴)	۰.۸۴۵
همکاری و همبستگی	همکاری مؤثر بین معلمان و تیم‌های آموزشی	(۰.۸۶، ۰.۷۱، ۰.۸۵)	۰.۸۱۵
	ایجاد ارتباطات مثبت و مفید با دیگر ارگان‌ها و مراکز آموزشی	(۰.۸۲، ۰.۷۷، ۰.۹۱)	۰.۸۹۶
	تقویت همبستگی و انسجام در جامعه آموزشی و پرورشی	(۰.۶۵، ۰.۸۸، ۰.۹۲)	۰.۸۱۷

حال با توجه به جدول فوق مشاهده می‌شود که عوامل فردی و اجتماعی می‌توانند به شرح زیر بر کیفیت آموزش اثرگذار باشند.

عوامل فردی:

۱. مدیریت کلاس با ۵ زیر مولفه (وجود ارتباط خوب بین استاد و دانشجو - معلمان و انجام تدریس مفرح، آشنایی با تک‌تک دانشجو - معلمان و در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی، توجه به مدیریت زمان تدریس، داشتن رویکرد نتیجه گرایی در تدریس به دانشجو - معلمان و ایجاد چالش برای دانشجویان و تعامل با آن‌ها)
۲. شایستگی حرفه‌ای با ۷ زیر مولفه (درگیر کردن دانشجو - معلمان در طول تدریس از طریق تحریک اندیشه‌ها، لزوم توجه به مباحث پژوهشی متناسب با آموزش‌های ارائه شده، انعطاف‌پذیری در تدریس و تغییر روش تدریس متناسب با محتوا، توجه به ریشه‌یابی برخی رفتارهای ناموثر دانشجو - معلمان، استفاده از روش‌های استاندارد تدریس به دانشجو - معلمان، تدریس هدف و راهبرد در تدریس محتوا و نهادینه نمودن مسئولیت‌پذیری در دانشجو - معلمان).
۳. ارزشیابی آموزشی با ۲ زیر معیار (قرار دادن معیار درک و فهم خوب دانشجو معلمان در ارزیابی بازدهی یادگیری و استفاده از روش‌ها و آزمون‌های استاندارد برای ارزیابی عملکرد دانشجو - معلمان)
۴. تحصیلات و تخصص با ۴ زیرمولفه (تجربه و سابقه کار تدریس، تخصص و دانش فنی معلمان و سطح تحصیلات معلمان).
۵. تعهد و انگیزه با ۳ زیرمولفه (تعهد به شغل و مسئولیت‌پذیری، علاقه و انگیزه به تدریس و تعهد به بهبود مداوم و رشد حرفه‌ای).
۶. روحیه آموزشی با ۳ زیرمولفه (انعطاف‌پذیری و تطبیق‌پذیری، صبر و توجه به نیازهای دانشجویان و احترام به آن‌ها و ایجاد محیط امن و پذیرایی).
۷. مهارت‌های ارتباطی با ۳ زیرمولفه (برقراری ارتباط مؤثر با دانشجویان، همکاری مؤثر با والدین و ارتباط مؤثر با همکاران و مدیران).

عوامل اجتماعی:

۱. پایبندی به اصول با ۲ زیرمولفه (تلاش برای بهبود کیفیت فضای کلاس و تلاش برای مفرح بودن فضای کلاس).
۲. ارزش‌های اجتماعی شامل ۲ زیرمولفه (الزام احترام همه به یکدیگر و احترام گذاشتن به مقررات دانشگاه).
۳. آموزش و پرورش شامل ۹ زیرمولفه (تسهیل شرایط استخدامی برای دانشجو-معلمان، حضور و نظارت معلم راهنما در مراحل برنامه‌ریزی و اجرای کارورزی، وجود و لزوم طرح درس و برنامه‌ریزی جهت تدریس، به اشتراک‌گذاری اطلاعات علمی بین اساتید و دانشجو معلمان، انتخاب مدارس کیفی و اثربخش برای دوره‌های کارورزی، فراهم کردن امکانات اولیه در فضای دانشگاه،

استفاده از تجارب کشورهای موفق در آموزش، رعایت نسبت استاد به دانشجو در کلاس‌ها و استفاده از تجهیزات فناوری اطلاعات در کلاس‌ها و تدریس دروس).

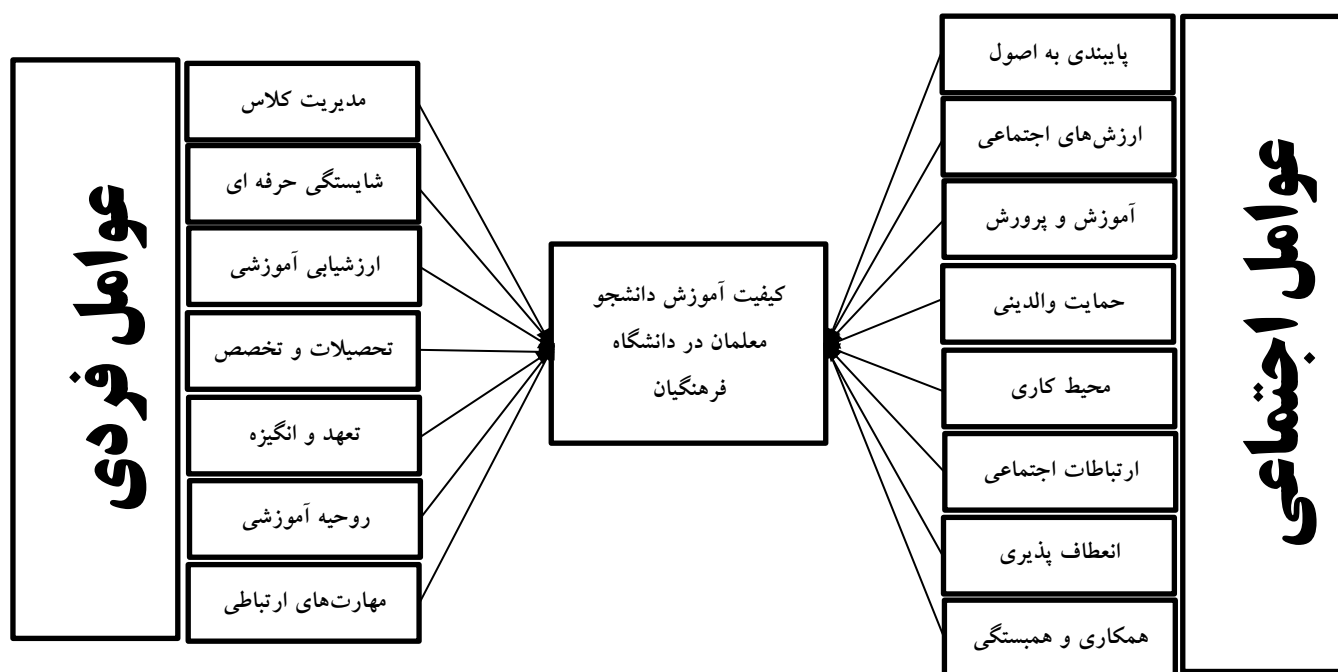
۴. حمایت والدینی شامل ۳ زیرمولفه (ارتباط مثبت و مؤثر معلمان با والدین دانشجویان، حمایت والدین از فعالیت‌های آموزشی اساتید و همکاری والدین در توسعه محتوا و برنامه‌های آموزشی).

۵. محیط کاری شامل ۳ زیرمولفه (فرهنگ سازمانی و محیط کاری مؤثر، امکانات و تسهیلات مناسب در محیط کار و حمایت و پشتیبانی مدیران و سایر همکاران).

۶. ارتباطات اجتماعی شامل ۳ زیرمولفه (روابط مثبت و مؤثر با همکاران، ارتباطات مؤثر با دانشجویان و برقراری تعاملات مثبت و همکاری و تعامل با مراکز محلی و جوامع محلی).

۷. انعطاف پذیری سازمانی شامل ۳ زیرمولفه (توانایی سازمان در تطبیق با تغییرات و نوآوری‌ها، ایجاد فرهنگی از بازخورد مثبت و ارتقاء کیفیت و تسهیل فرآیندهای تصمیم‌گیری و انجام تغییرات مورد نیاز).

۸. همکاری و همبستگی شامل ۳ زیر مولفه (همکاری مؤثر بین معلمان و تیم‌های آموزشی، ایجاد ارتباطات مثبت و مفید با دیگر ارگان‌ها و مراکز آموزشی و تقویت همبستگی و انسجام در جامعه آموزشی و پرورشی).

شکل ۱. مدل نهایی تحقیق

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان می‌دهد که کیفیت آموزش دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان تحت تأثیر متقابل پیچیده عوامل فردی و اجتماعی است که با یافته‌های مطالعات پیشین نیز همسو می‌باشد (18-25). این عوامل مجموعاً به شرح زیر کیفیت آموزش را برای دانشجو معلمان شکل می‌دهند:

عوامل فردی به ویژگی‌ها، رفتارها و شایستگی‌های مربیان و دانشجو معلمان مربوط می‌شود. اینها شامل عناصری مانند اثربخشی مدیریت کلاس، صلاحیت حرفه‌ای مربیان و تعهد آن‌ها به تدریس و بهبود مستمر است. داده‌ها نشان می‌دهند که این ویژگی‌های فردی در ایجاد محیطی مساعد برای یادگیری، که در آن دانشجو معلمان درگیر، با انگیزه، و به اندازه کافی برای نقش‌های آتی خود به عنوان مربی آماده می‌شوند، حیاتی هستند.

عوامل اجتماعی محیط وسیع تری و زمینه اجتماعی را در بر می‌گیرد که آموزش در آن صورت می‌گیرد. این موضوع شامل فرهنگ سازمانی در دانشگاه، حمایت و مشارکت والدین و محیط کاری کلی است که مربیان در آن فعالیت می‌کنند. این عوامل سیستم‌ها و زیرساخت‌های حمایتی لازم را فراهم می‌کنند که اساتید را قادر می‌سازد تا عملکرد مؤثری داشته باشند و دانشجو معلمان از نظر علمی و حرفه‌ای شکوفا شوند.

به شکل کلی، این مدل نشان می‌دهد که نه عوامل فردی و نه اجتماعی به تنهایی برای تضمین آموزش با کیفیت بالا کافی نیستند. در عوض، ادغام و تعامل این عوامل است که یک محیط آموزشی کل نگر را ایجاد می‌کند که در آن دانشجو معلم می‌تواند به پتانسیل کامل خود دست یابد. این مدل نشان می‌دهد که تلاش‌ها برای بهبود کیفیت آموزش باید بر ارتقای شایستگی‌های فردی و محیط اجتماعی متمرکز شود و اطمینان حاصل شود که آن‌ها به طور هم‌افزایی با هم کار می‌کنند. به شکل خلاصه، مدل توسعه‌یافته از طریق این پژوهش نشان می‌دهد که کیفیت آموزش دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان حاصل رابطه‌ای پویا و وابسته بین ویژگی‌های فردی و عوامل اجتماعی است. پرداختن به هر دو جنبه به طور جامع برای پرورش یک محیط آموزشی ضروری است که نه تنها دانش را منتقل می‌کند، بلکه مربیان حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیر اجتماعی را نیز افزایش می‌دهد.

یافته‌های این بخش از پژوهش با پژوهش عابدینی و همکاران (۱۳۹۹) با عنوان شناسایی و سطح‌بندی عوامل مؤثر بر تدریس اثربخش در دانشگاه‌های علوم پزشکی بر مبنای مدل‌سازی ساختاری تفسیری همسو بود زیرا آنان در پژوهش خود به ده عامل دست یافتند که بیشتر آن‌ها در موازات پژوهش پیش رو است (26). آنان بیان کردند که عواملی از قبیل تسلط مدرس بر موضوع، بیان انتظارات آموزشی روشن، قدرت رهبری و اداره کلاس، مشارکت فعال دانشجویان در فرایند تدریس به عنوان عوامل مؤثر بر تدریس اثربخش مدنظر است. همچنین یافته‌های پژوهش حاضر در این بخش با یافته‌های پژوهش صالحی زاده و همکاران (۱۳۹۸) که با عنوان تحقیق ارائه مدل مفهومی عوامل مؤثر بر کیفیت تدریس حرفه‌ای اساتید دانشگاه فرهنگیان با رویکرد مبتنی بر نظریه داده بنیاد بود، همسو

بود. آنان بیان کردند که درنهایت مدلی باده عامل عوامل انگیزشی، عوامل اجتماعی، عوامل محیطی، عوامل اقتصادی، عوامل فرهنگی، عوامل فردی و شخصی، عوامل دانشگاهی و مدیریتی، عوامل علمی و آموزشی، عوامل تکنولوژیکی و عوامل بین المللی طراحی شده است که برخی از مؤلفه‌های آن‌ها با مؤلفه‌های پژوهش حاضر مرتبط است (17).

بر اساس یافته‌های این پژوهش در خصوص عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر کیفیت آموزش دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان، می‌توان چندین پیشنهاد کاربردی و علمی برای ارتقای تجربه و نتایج کلی آموزشی برای دانشجو معلمان ارائه کرد.

۱. ارتقاء سطح آموزش و تخصص مربیان باید در اولویت قرار گیرد. مؤسسات آموزشی از جمله دانشگاه فرهنگیان باید در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای مستمر برای اعضای هیئت علمی سرمایه‌گذاری کنند که هم بر تخصص موضوعی و هم بر رویکردهای آموزشی نوآورانه تمرکز دارند. کارگاه‌ها، سمینارها و همکاری با هم‌تایان می‌تواند به مربیان کمک کند تا در مورد آخرین روش‌های تدریس و تحقیقات آموزشی به‌روز باشند، که مستقیماً به نفع دانشجو معلمان خواهد بود. ایجاد برنامه‌های مربیگری که در آن معلمان با تجربه مربیان تازه کار را راهنمایی می‌کنند نیز می‌تواند فرهنگ یادگیری و بهبود مستمر را تقویت کند.

۲. از نظر مدیریت کلاس، برنامه‌های آموزشی باید شامل راهبردهایی برای ایجاد جو مثبت کلاس باشد. مربیان باید تشویق شوند تا تکنیک‌های آموزشی متنوعی از جمله درس‌های تعاملی و فرصت‌های یادگیری مشارکتی را بمنظور درگیر کردن هر چه بیشتر دانشجو معلمان اتخاذ کنند. فراهم کردن منابع و پشتیبانی برای توسعه مهارت‌های مدیریت کلاس درس می‌تواند مربیان را برای ایجاد یک محیط یادگیری مساعد توانمند کند. علاوه بر این، ترکیب مکانیسم‌های بازخورد دانشجویان می‌تواند به اساتید کمک کند تا استراتژی‌های مدیریتی خود را بر اساس نیازها و ترجیحات خاص کلاس‌هایشان اصلاح کنند.

۳. برای تقویت تعهد و انگیزه، مؤسسات آموزشی از جمله دانشگاه فرهنگیان باید ابتکاراتی را اجرا کنند که شیوه‌های آموزشی برجسته را شناسایی کرده و به آن‌ها پاداش دهد. ایجاد یک فرهنگ کاری حمایتی که بر رضایت شغلی، تعادل بین کار و زندگی و فرصت‌های پیشرفت شغلی تأکید دارد، می‌تواند به مربیان انگیزه دهد تا در رشد حرفه‌ای خود سرمایه‌گذاری کنند و اثربخشی تدریس خود را بهبود بخشند. تشویق مربیان برای تعیین اهداف شخصی مرتبط با مشارکت دانشجویان و توسعه حرفه‌ای می‌تواند حس مالکیت و مسئولیت‌پذیری را در شیوه‌های تدریس آن‌ها تقویت کند.

۴. در زمینه آموزش، دانشگاه‌ها باید توسعه و به اشتراک گذاری مواد آموزشی و برنامه‌های درسی با کیفیت بالا را در میان اعضای هیئت علمی در اولویت قرار دهند. ایجاد یک منبع متمرکز از بهترین شیوه‌ها، طرح‌های درسی و مطالعات موردی، می‌تواند اشتراک گذاری دانش و همکاری را تسهیل کند. علاوه بر این، گنجاندن فناوری و ابزارهای آموزشی نوآورانه در برنامه درسی می‌تواند تجربه یادگیری را برای دانشجو-معلمان افزایش داده و اطمینان حاصل شود که آن‌ها برای محیط‌های آموزشی مدرن به خوبی آماده هستند.

۵. انعطاف سازمانی نیز باید مورد توجه دانشگاه فرهنگیان باشد. این سازمان باید فرهنگی را اشاعه دهد که آزمایش و پذیرش ایده‌های جدید را در چارچوب آموزشی توسعه یابد. ارزیابی منظم و انطباق سیاست‌های سازمانی بر اساس بازخورد اساتید و دانشجو معلمان می‌تواند به شیوه‌های آموزشی پاسخگوتر و مؤثرتر منجر شود. ارائه کانال‌هایی برای ورودی اساتید و دانشجویان و معلمان می‌تواند سازگاری سازمانی و پاسخگویی به نیازهای آموزشی در حال تغییر را افزایش دهد.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاق

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

منابع

1. Ball SJ. The education debate: Policy Press; 2021.
2. Ali Ghorbani M, Zolfaghari R, Imani MN. Identifying Dimensions and Components of Innovative Teaching Methods in Higher Education. *Sociology of Education*. 2024;10(1):355-65. doi: 10.22034/ijes.2024.559157.1340.
3. Golabchi H, Kiaee M, Kameli MJ. Designing a Superior Service Delivery Model in Education to Enhance Public Satisfaction. *Iranian Journal of Educational Sociology*. 2024;7(1):189-97. doi: 10.61838/kman.ijes.7.1.18.
4. Mohammadi Komroudi MJ, Ahmadi M, Farhadi Mahalli A. Designing an Ethically-Oriented Management Model for Employee Education Development in Higher Education Using Grounded Theory (Case Study: Free Universities of Mazandaran Province). *Iranian Journal of Educational Sociology*. 2024;7(2):114-23. doi: 10.61838/kman.ijes.7.2.14.
5. Bezi A, Fakoori H, Bayani AA, Saemi H. Design and Validation of an Environmental Education Curriculum Model for Higher Education Based on the "Aker" Approach. *Iranian Journal of Educational Sociology*. 2024;7(1):79-90. doi: 10.61838/kman.ijes.7.1.8.
6. Delghandi M, karimi M, Nodehi H, Cherabin M. Designing an Efficient Virtual Education Pattern in Farhangian University. *Sociology of Education*. 2024;10(1):280-94. doi: 10.22034/ijes.2024.2012176.1469.
7. Jafarzadeh Ghadimi R, Enayati T, Salehi M. Identifying Dimensions of an Innovative University to Provide a Model (Case Study: Islamic Azad University). *Iranian Journal of Sociology of Education*. 2018;1(8):115-35.
8. Darling-Hammond L. Defining teaching quality around the world. *European Journal of Teacher Education*. 2021;44(3):295-308.

9. Hsieh TL. Motivation matters? The relationship among different types of learning motivation, engagement behaviors and learning outcomes of undergraduate students in Taiwan. *Higher Education*. 2014;68:417-33.
10. Prasad S, Tata J. The role of socio-cultural, political-legal, economic, and educational dimensions in quality management. *International Journal of Operations & Production Management*. 2003;23(5):487-521.
11. Ren X, Tong Y, Peng P, Wang T. Critical thinking predicts academic performance beyond general cognitive ability: Evidence from adults and children. *Intelligence*. 2020;82:101487.
12. Uyulgan MA, Akkuzu N. An Overview of Student Teachers' Academic Intrinsic Motivation. *Educational Sciences: Theory and Practice*. 2014;14(1):24-32.
13. Erdem E, Demirel Ö. Teacher self-efficacy belief. *Social Behavior and Personality: An International Journal*. 2014;35(5):573-86.
14. Furlong J, Maynard T. *Mentoring student teachers: The growth of professional knowledge*; Routledge; 2012.
15. Altınay Z. Evaluating peer learning and assessment in online collaborative learning environments. *Behaviour & Information Technology*. 2017;36(3):312-20.
16. Irvine JJ. *Educating teachers for diversity: Seeing with a cultural eye*; Teachers College Press; 2003.
17. Salehi Zadeh M, Ghorchian N, Mohammad Davoodi AH, Gholavandi H. Presenting a model for enhancing the quality of professional teaching among faculty members of Farhangian University. *Research in Teaching Quarterly*. 2019;7(2).
18. Agrati LS. Tutoring in the Metaverse. Study on Student-Teachers' and Tutors' Perceptions About NPC Tutor. *Frontiers in Education*. 2023;8. doi: 10.3389/educ.2023.1202442.
19. Ebrahimi A, Zeinabadi H, Hadavandi MR. A Qualitative Study of Factors Influencing the Desire for Retention of Student-Teachers at Farhangian University in the Ministry of Education: Case Study of Tehran Province. *Semi-Annual Scientific Research Journal of Educational and Academic Studies*. 2018;6(17):Autumn and Winter 2018.
20. Frei-Landau R, Grobgeld E, Guberman R. Implementing Digital Neuroscience in Special-Needs-Teacher Education: Exploring Student-Teachers' Multifaceted Learning Outcomes Related to Teaching Children With Neurodevelopmental Disorders. *Frontiers in Psychology*. 2023;14. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1232315.
21. Karimi A, Gholtash A, Machinchi AA. Develop and validate a model for teaching metacognitive skills based on quantum thinking to student-teachers. *Sociology of Education*. 2023;9(1):359-70. doi: 10.22034/ijes.2022.544223.1207.
22. Knoke M, Holschen M, Mooij SC, Sellei RM, Munker R, Antony P, et al. Knowledge Transfer of Spinal Manipulation Skills by Student-Teachers: A Randomised Controlled Trial. *European Spine Journal*. 2012;21(5):992-8. doi: 10.1007/s00586-011-2140-8.
23. Mannathoko MC. Does Teaching Practice Effectively Prepare Student-Teachers to Teach Creative and Performing Arts? The Case of Botswana. *International Journal of Higher Education*. 2013;2(2). doi: 10.5430/ijhe.v2n2p115.
24. Obispo RT, Magulod GC, Tindowen DJ. Teachers' Classroom Management Styles and Student-Teacher Connectedness and Anxiety. *International Journal of Learning Teaching and Educational Research*. 2021;20(5):123-41. doi: 10.26803/ijlter.20.5.7.
25. Rafiei M, Sharifi M. The status of Quranic literacy among students (Case Study: Student-teachers at Farhangian University). *Biannual Journal of Quran Recitation Studies*. 2023;11(21).
26. Abedini M, Mansouri S, Kamali Ardakani HR. Identifying and ranking factors affecting effective teaching in medical sciences universities based on structural interpretive modeling. *Journal of Jundishapur Education Development*. 2020;11(3).